

Nr 85.

Av herr **Erlansson**, om *höjning av statsbidraget till nyodling av mark, som första gången besås under hösten 1919.*

För att under den pågående kristiden kunna framkalla större skördar ur den svenska jorden till näring åt vårt folk, beviljade 1918 års lagtima riksdag bidrag till vissa odlingsföretag. Dessa bidrag utgå till odlingsföretag å fastmarksjord och å myr- eller torvjord ävensom till torrläggning av sidlänt ängsmark för dess odling till åker med högst 60 % av godkända kostnader för nyodling av mark, som första gången under våren 1918 besås med säd till mogen skörd eller användes till sättning av potatis, högst 50 % för odling, varmed på enahanda sätt första gången förfäres under hösten 1918 eller våren 1919, högst 40 % för odling, som användes på angivet sätt första gången under hösten 1919 eller våren 1920, samt högst 30 % för odling, som sålunda användes första gången under hösten 1920 eller våren 1921.

I årets statsverksproposition begäres det, som enligt produktionskommitténs plan och beräkning skulle för nämnda ändamål behövas under år 1920. Av motiveringen till denna begäran framgår, att ett flertal odlingsråd hava påyrkat en höjning av det nu fastställda statsbidraget till nyodlingar, så att detsamma skulle jämväl under hösten 1919 och våren 1920 utgå med 50 % samt under hösten 1920 och våren 1921 med 40 % av kostnaderna.

Odlingskommittén, som yttrat sig härom, kan icke förneka, att det finnes vissa skäl för denna höjning, men säger, att den icke funnit tillräckliga motiv härför. Och departementschefen intager samma ståndpunkt.

Då jag för min del hyser den tanken, att det varit till förmån för landet, om avseende hade fästats vid odlingsrådets omnämnda begäran, så

hade jag måhända bort yrka härpå i denna min motion. Men jag avstår härifrån och gör mitt yrkande något mindre.

Denna vinter har genom sin hitintills blida väderlek varit särskilt passande för odlingsarbete. Det är därför troligt, att rätt mycket redan gjorts, och, om vintern skulle fortsätta med blidväder, torde avsevärda områden bliva uppodlade, och det är ju att glädjas över. Men så blir frågan den. Äro alla dessa odlingar lämpliga att beså nu på våren? Många av dem hava varit rikligt bevuxna med ljung och mossa, som, då odlingen skett under vinterns lopp, icke alls hunnit ruttna. Odlaren vet själv, att det inte är så lämpligt att våga gödning och utsäde på denna odling, ty då han till hösten skall skörda, får han kanske knappt utsädet igen. Han ville därför helst inte beså den på våren, ty utsädet, som åtgår härför, behövde han så väl till dragarna, för att så mycket bättre kunna driva den gamla åkern, som har större förutsättningar för att kunna giva skörd. Men han har spänt sina muskler och kanske hårt anlitat sin ekonomiska förmåga för att bringa fram odlingen i så hastigt tempo, att han kan få högsta möjliga statsbidrag. Därför måste han så på sin odling till våren, huru oklokt han än anser det vara, ty då får han 50 % statsbidrag; väntar han därmed till hösten, så får han blott 40 %. Finge han lika högt bidrag av staten till hösten, så väntade han att så till dess, och då vore det större förutsättningar för skörd. Ty då vore det tid under sommarens lopp till större förruttelse av mossa och ljung och till mera arbete för odlingens förmåga att giva skörd.

På grund av vad jag härmed anfört, hemställer jag,

att riksdagen ville besluta, att för den odling, som första gången besås under hösten 1919, skall statsbidrag utgå med 50 procent av odlingskostnaden.

Stockholm den 16 januari 1919.

John Erlansson.